
CORTINA D'AMPEZZO

Dolomity dla każdego

Rafał Kardaś · Dariusz Tkaczyk

Wydawnictwo
Sklepu Podróżnika
2019

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Położenie, ukształtowanie powierzchni	8
Parę słów o powstaniu i budowie Dolomitów	9
Flora i fauna	13
Specyfika klimatu – kiedy warto przyjechać	14
Nieco historii	15
Wiadomości praktyczne	20
Atrakcje	27
1 Spacer po Cortinie	30
2 Ponad Cortiną śladami I wojny	38
3 Lago de Pianòze, Lago de Aiàl – krótki spacer szlakiem leśnych jezior	42
4 Wokół Croda da Lago	44
5 Niesamowite wieże Cinque Torri i skansen wielkiej wojny	50
6 Averau (2649 m)	56
7 Nuvolau (2575 m) i Ra Gusèla (2595 m) z Passo Giau	60
8 Śladami <i>Kaiserjäger</i> w rejonie fortu Tre Sassi (Ntra i Sas)	64
9 Lagazuoi Piccolo (2778 m) – Galleria Lagazuoi	72
10 Ferratą Kaiserjäger Steig na Lagazuoi Piccolo (2778 m)	78
11 Zejście z Lagazuoi Piccolo przez Forcella Travenànzes na Passo Falzàrego	82
12 Via ferrata Col dei Bòs	84
13 Wokół Tofana di Rozes	88
14 Grotta di Tofana	92
15 Tofana di Rozes drogą normalną od schroniska Giussani	96
16 Ferratą Lipella na Tofana di Rozes	104
17 Tofana di Mezzo: od schroniska Pomedes ferratami Giuseppe Olivieri i Aglio	110
18 Tofana di Dentro z Tofana di Mezzo – trawersowanie dwóch trzytysięczników	116
19 Ferratą Strobel na Punta Fiàmes (2240 m)	122
20 Ferratą Terza Cengia na Punta Erbing (2301 m)	126
21 Sci Club 18 – śmiała ferrata w grupie Sorapiss	130
22 Wycieczka do wodospadów w dolinie Fànes	134
23 Z przełęczy Passo Tre Croci do schroniska Vandelli	138
Polecane strony internetowe	142
Literatura	142

Wiadomości praktyczne

Dojazd, komunikacja

Ze względu na transport bagażu praktycznym sposobem dojazdu dla zamierzających nocować na kempingach jest samochód. Z Austrii mamy do wyboru wjazd od strony Innsbrucka przez przełęcz Brenner, ewentualnie od strony Lienz. W obu przypadkach doliną Val Pusteria (Pustertal) docieramy do Dobbiacco (Toblach), skąd na południe prowadzi szosa 51 do Cortiny.

Podróż pociągiem najszybszym wariantem trwa ok. 16 godz. (Warszawa–San Candido), nie ma połączeń bezpośrednich z Polski. Nie jest to także tani sposób podróżowania. Amatorzy kolei powinni jednak zwrócić uwagę na taryfy nocne, często atrakcyjne cenowo. Możliwości połączeń i przesiadek można znaleźć w Internecie: **deutschebahn.com** (kolej niemiecka), **oebb.at** (kolej austriacka), **trenitalia.com** (kolej włoska), **cd.cz** (kolej czeska), a także **pkp.pl**. Podróż z San Candido (Innichen) należy już odbyć autobusem, co zajmuje około godziny.

Istnieje też możliwość skorzystania z lotu samolotem, jednak istotnym ograniczeniem może być tu kwestia bagażu. Kolejnym problemem jest w tym przypadku dojazd do Cortiny, gdyż lotniska są od niej odległe. Zarówno z Bergamo, jak Treviso, Wenecji i Mediolanu dojechać można autobusem, jest to jednak dość długa podróż. Rozkłady jazdy można znaleźć na stronie **cortinaexpress.it**.

Dojazdy lokalne do punktów wyjścia wycieczek odbywać można samochodem (tak są one opisywane w przewodniku), ewentualnie publicznymi autobusami.

Noclegi

Infrastruktura turystyczna w Cortinie jest świetnie rozwinięta. Dotyczy to również noclegów. Poszukiwanie kwatery najłatwiej prowadzić przy pomocy stron internetowych takich jak **booking.com** albo lokalnej **cortina.dolomiti.org**. Do wyboru mamy cały zakres możliwości kwaterunku – od luksusowych hoteli po niedrogie pensjonaty typu Bed&Breakfast. Latem świetnym rozwiązaniem są kempingi, z których trzy (Rocchetta, Cortina i Dolomiti) zgrupowane są w ładnie położonym południowym przysiółku Cortiny – Campo (Ciampo), około 20–25 minut pieszo od centrum (patrz: wycieczka 1). Do wyboru mamy też kemping Olimpia, położony na północ, przy wjeździe drogą 51 od Dobbiacco, nieco bardziej odległy

Schronisko Scoiattoli (wycieczka 5)

od miejscowości (ok. 3,5 km). W szczycie sezonu letniego, zwłaszcza w sierpniu, trzeba się liczyć z dużą liczbą chętnych do korzystania z kempingów. Zdarza się nawet, że okresowo brakuje na nich miejsc, gdyż nie ma zwyczaju „upychania” namiotów i wynajmowane są wyznaczone w terenie prostokątne placyki (*piazzale*).

Opisywane wycieczki nie zakładają noclegów w schroniskach, jednak istnieje też taka możliwość (kontakty do schronisk podajemy w opisach tras). Na opisywanych trasach napotkamy tylko jeden schron biwakowy (Baracca degli Alpini na Tofana di Dentro). Korzystanie z niego jest bezpłatne, ale wskazane raczej w sytuacjach awaryjnych. Jeśli miałby to być biwak planowany, warto się na taką okoliczność odpowiednio wyposażyć.

Biwakowanie poza kempingami, zwłaszcza z rozbijaniem namiotu, jest na całym obszarze Dolomitów zakazane.

Tofana di Dentro z Tofana di Mezzo – trawersowanie dwóch trzytysięczników

Tofana di Mezzo (3244 m) – Tofana di Dentro (3238 m) – Baracca degli Alpini (2922 m) – Rifugio Ra Valles (2470 m) – Cortina

Trawersowanie dwóch trzytysięcznych wierzchołków grupy Tofan bez konieczności żmudnego podejścia (wjazd kolejką linową), skalna grań z ferratą i śladami I wojny, powrót kolejką

5 godz. (nie licząc dojazdu i powrotu kolejką)

**ok.
150 m**

**ok.
900 m**

dość trudno, potrzebny zestaw do autoasekuracji i kask

Górna stacja kolejki Freccia nel Cielo (Rifugio Cima Tofana), do której dostajemy się, wjeżdżając trzy odcinki kolejką z Cortiny.

Tofana di Dentro (3238 m) zwana jest też Tofaną III lub Tofaną de Inze. Gdyby nie to, że tuż obok stoją jej równie potężne, ale atrakcyjniejsze siostry, jej popularność byłaby dużo większa. Nie ma ona jednak foremności i elegancji Tofany di Rozes, ani na jej szczycie nie wieszkuje ostre ferraty jak na Tofanę di Mezzo. A jednak jest to cel godny polecenia i to nie tylko dla zbieraczy wejść szczytowych. Wejście na Tofanę di Dentro odbywa się w zasadzie z Tofany di Mezzo, drogą prowadzącą wzdłuż grani, cały czas na znacznych wysokościach. Po zdobyciu szczytu mamy możliwość dalszej wędrowki granią na północ, co pozwala na pełne trawersowanie wierzchołka. Normalna droga podejściowa prowadząca ze schroniska Giussani została dziś zarzucona i ma znaczenie jedynie w przypadku awaryjnego zejścia. Często nawet przez całe lato długie odcinki grani może pokrywać śnieg, dlatego czekanie jest zalecane. Drogi prowadzące na Tofanę i sam szczyt są bardzo niebezpieczne podczas burzy. Na północnej grani Tofany di Dentro znajdziemy liczne pozostałości po I wojnie światowej. Szczyt jest niezłym punktem widokowym, choć pozostałe Tofany również i w tej dziedzinie są lepsze.

Ze stacji górnej kolejki kierujemy się w kierunku bliskiego szczytu Tofany di Mezzo. Trasa ferraty Formenton odgałęzia się poniżej niego.

Ferrata Formenton¹

to poprowadzone granią stosunkowo nietrudne (jak na skalę przedsięwzięcia) przejście pomiędzy trzysięcznikami, uzupełnione o długą, ale nienuzającą trasę zejściową z Tofany di Dentro do stacji pośredniej kolejki linowej Ra Valles. Nie jest to rasowa ferrata w stylu Lipella czy Punta Anna, ale ma wiele innych zalet.

1 Odcinek ferraty prowadzący na szczyt Tofana di Dentro występuje na mapach pod nazwą Ferrata di Dentro, bywa też nazywany Ferrata Lamon.

